

2015-12-22

Nieodpłatna pomoc prawna

Od 1 stycznia 2016 na terenie całej Polski zacznie funkcjonować system darmowej pomocy prawnej. Będzie to rezultat wejścia w życie ustawy przygotowanej w Ministerstwie Sprawiedliwości zakładającej stworzenie ogólnopolskiego systemu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej.

Zgodnie z uchwaloną dnia 5 sierpnia 2015 r. ustawą, stworzony zostanie dostęp do nieodpłatnej pomocy prawnej świadczonej osobiście przez adwokata lub radcę prawnego, a w szczególności uzasadnionych przypadkach, z ich upoważnienia, aplikanta adwokackiego lub aplikanta radcowskiego, w lokalach udostępnionych przez gminy lub powiaty. Natomiast w punktach prowadzonych przez organizacje pozarządowe porad będą mogli udzielać także doradcy podatkowi – w zakresie prawa podatkowego, z wyłączeniem spraw podatkowych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz absolwenci wyższych studiów prawniczych (posiadający co najmniej trzyletnie doświadczenie w wykonywaniu wymagających wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związanych ze świadczeniem pomocy prawnej). Łącznie utworzonych zostanie 1524 punkty na terenie całego kraju (minimum 2 w każdym powiecie).

Dostęp do nieodpłatnej pomocy prawnej zostanie zapewniony od 1 stycznia 2016 r.

Dla kogo?

Ustawa zakłada, że darmową pomoc prawną (na etapie przedsądowym) otrzymają:

- osoby, które nie ukończyły 26-go roku życia,
- osoby, które ukończyły 65 lat,
- osoby fizyczne, którym w okresie roku poprzedzającego zostało przyznane świadczenie z pomocy społecznej na podstawie ustawy o pomocy społecznej,
- osoby posiadające ważną Kartę Dużej Rodziny,
- kombatanci,
- weterani,
- zagrożeni lub poszkodowani katastrofą naturalną, klęską żywiołową lub awarią techniczną.

W punkcie pomocy prawnej należy okazać dokument uprawniający do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej:

- dokument stwierdzający tożsamość i nieukończenie 26 lat albo ukończenie 65 lat (np. **dowód osobisty**),
- oryginał albo odpis **decyzji o przyznaniu świadczenia z pomocy społecznej** lub zaświadczenie o udzieleniu świadczenia, o której mowa w art. 106 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej,
- **Karta Dużej Rodziny**, o której mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny,
- **legitymacja weterana** albo legitymacja weterana poszkodowanego, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011r. o weteranach działań poza granicami państwa,
- zaświadczenie, o którym mowa w ustawie z dnia 24 stycznia 1991 r. o **kombatantach** oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego,
- **pisemne oświadczenie**, o którym mowa w art. 4 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej,
- **pisemne oświadczenie**, o którym mowa w art. 4 ust. 4 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej.

Co obejmuje?

Pomoc prawna będzie polegała na:

- poinformowaniu osoby uprawnionej o obowiązującym stanie prawnym, przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach;
- wskazaniu osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego;
- pomocy w sporządzeniu projektu pisma w zakresie niezbędnym do udzielenia pomocy, z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym się postępowaniu sądowno-administracyjnym;
- sporządzeniu projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub o ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowym lub ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego w postępowaniu sądowno-administracyjnym.

Jakiego zakresu prawa dotyczyć będzie nieodpłatna pomoc prawna?

Uprawnieni będą mogli uzyskać informacje w zakresie:

- prawa pracy,
- przygotowania do rozpoczęcia działalności gospodarczej,
- prawa cywilnego,
- prawa karnego,
- prawa administracyjnego,
- prawa ubezpieczeń społecznych,
- prawa rodzinnego,
- prawa podatkowego z wyłączeniem spraw podatkowych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Pomoc nie będzie obejmowała spraw z zakresu prawa celnego, dewizowego, handlowego i działalności gospodarczej, z wyjątkiem przygotowywania do jej rozpoczęcia.